

Греков К. В.

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: HrekovKV@krok.edu.ua

Актуальність теми дослідження. Розвиток зеленого туризму в Україні зумовлюється необхідністю невідкладного розв'язання сучасних соціально-економічних проблем, передусім сільських регіонів. На даному етапі розвитку економіки та культури України уряд проголошує туризм одним із пріоритетних та перспективних напрямів. Однак дотримання високої якості у наданні туристичних послуг постало гострою проблемою у сфері сільського туризму. Пандемія коронавірусної хвороби та тривалий національний карантин призвели до зменшення обсягів надання послуг суб'єктами господарювання в сфері зеленого туризму. Теперішній військовий стан, руйнування інфраструктури внаслідок російської агресії поставили нові виклики перед існуванням і розвитком зеленого туризму в Україні. Водночас в сучасних умовах суб'єктами господарювання в сфері зеленого туризму мають значний потенціал для розвитку як галузі, так і регіонів та України.

Мета дослідження і завдання дослідження. Метою дослідження є аналіз сучасних концепцій та кращих світових практик розвитку суб'єктів господарювання в сфері зеленого туризму і розробка пропозицій для підвищення ефективності управління туристичної галузі України.

Інформаційною базою дослідження слугують роботи міжнародних дослідників і вітчизняних учених. Внесок зеленого туризму у розвиток економіки країни, його тенденції та перспективи розвитку досліджували такі вчені, як І. В. Литвин, К. В. Мастюх, М. Бондаренко, Н. О. Передрій, В. Васильєв та ін. У працях цих науковців розглянуто основні теоретичні засади сільського туризму, можливі перспективи його розвитку, а також його вплив на конкурентні позиції України та її регіонів у туристичному бізнесі.

Зелений туризм є однією з високоприбуткових галузей світової економіки. Він посідає важливе місце серед факторів соціального і культурного розвитку, підтримання рівня й якості життя в країні. Активний розвиток туризму викликав жвавий інтерес до вимірювання впливу туризму на економічний розвиток країн та регіонів [1]. Надзвичайно популярні ідеї спільної охорони навколишнього середовища в усіх західних країнах були прийняті до уваги туристичною індустрією. Завдяки розвитку сільського туризму країни скорочують рівень безробіття серед сільського населення, залучаючи його не лише до виробничої сфери, але й до сфери послуг. Нині у більшості країн Європи пріоритетним напрямом розвитку сільських територій є переорієнтація сільського населення до несільськогосподарського підприємництва, одним з яких є зелений туризм.

В Україні розвиток сільського туризму розпочався тільки в 1996 р., однак він дуже швидко став популярним як для відпочиваючих, так і для господарів цих будинків. Велике розповсюдження сільський туризм одержав у Карпатському регіоні, Закарпатті, Слобожанщині, Поліссі, Поділлі та Буковині та на Закарпатті [2]. Цьому сприяють наявний приватний житловий фонд, природні рекреаційні ресурси та досить добре розвинута мережа підприємства туристично-рекреаційного обслуговування.

За оцінками Мінагрополітики, станом на 2015 р. у сфері зеленого туризму було

зайнято близько 2,5 тис. жителів сільських територій [2]. Точної кількості жителів/ суб'єктів господарювання, які задіяні у цій сфері, вказати точно неможливо, оскільки не всі офіційно реєструються. Ставлення до сільського туризму у пересічних українців досить різне-від цілковитого несприйняття цього виду відпочинку до величезного захоплення його екологічністю та економічністю. Проте значна частина населення залишається зовсім необізнаною з даною формою туризму, тому перед Україною стоїть надзвичайно важливе завдання-пропагувати ідеї сільського туризму в цілому та ознайомлювати громадян з основними його принципами. Основною метою повинно стати пропагування даного виду відпочинку та створення його позитивного образу в ЗМІ. Також варто залучити місцеву владу до підтримки розвитку сільського туризму у своїй місцевості. Кожен чиновник повинен розуміти, що розвинутий сектор зеленого туризму-це додаткові кошти та покращення інфраструктури району, створення нових робочих місць.

Ще одне із завдань моєї роботи це сформулювати рекомендації органам державної влади та місцевого самоврядування щодо шляхів розвитку зеленого туризму в умовах повоєнного відновлення України, І тут ми виходим до ще одного з видів туризму-воєнного. Такий різновид туризму як воєнний-відносно новий для України, проте поширений в Європі та в інших частинах світу, де користується значною популярністю. В європейських країнах приносить прибуток, зокрема й армії, при цьому популяризує саму державу. Так, в Ізраїлі щорічні доходи від воєнного туризму становили 115 млн. дол. США, у ФРН ця цифра не виокремлювалась з загального туристського доходу, проте не один рік становила 2% від усіх турпослуг. Щороку США лише на квитках за відвідування військових музеїв (найпопулярніший з-поміж яких Музей стратегічної авіації) заробляли 45 млн. дол. [3].

Військовий туризм (воєнний туризм, мілітарі-туризм)-це різновид туризму, метою якого є відвідування місцевості, пов'язаної з військовими та воєнними діями. Військовий туризм-це туризм на місцях боїв і історичних битв для всіх зацікавлених, а також для ветеранів і родичів загиблих воїнів.

Сьогодні, коли відбуваються жорсткі та жахливі військові дії на території України, які стали в результаті нападу російської федерації. Ми, українці, навіть в умовах війни дбати про розвиток економіки. На разі, тема підтримки Української армії є темою номер один не лише в Україні, а й в усьому світі. Іншими словами, допомагати армії та підтримувати військових стало не лише корисним, але й модним. Все це і навіть більше могли б забезпечити туроператори внутрішнього туризму в співпраці з відповідними структурами Міноборони, Нацгвардії та інших військових та воєнізованих утворень.

Висновок. Проведене дослідження, аналіз сучасних концепцій управління розвитком дозволить виділити чинники, що зумовлюють вимоги до менеджменту та організаційного розвитку суб'єктів господарювання, що сприятиме підвищенню якості надання туристичних послуг, конкурентоспроможності підприємств та розвитку сфери зеленого туризму в Україні.

Воєнний туризм в Україні може і повинен стати джерелом поповнення державного і місцевих бюджетів, одним із джерел фінансування армії та набуття нею престижу, засобом загальнодоступного і повноцінного відпочинку, а також засобом ознайомлення з військово-історичною спадщиною народу та держави, що апріорі слугуватиме інструментом патріотичного виховання молоді.

Ключові слова: управління, розвиток, системний аналіз, суб'єкт господарювання, зелений туризм, повоєнне відновлення.

Список використаних джерел

1. Власенко І. В. Стан підприємництва у сфері сільського зеленого туризму в Україні та за кордоном / І. В. Власенко // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій.-2017.-№ 76.-С. 26-30.
2. Дідик Н. В. Розвиток зеленого туризму-пріоритетне завдання для України / Н. В. Дідик, О. В. Варшава // Економіка і суспільство.-2017.-№ 9.-С. 763-767.
3. Король М. М. Аналіз європейського досвіду організації зеленого туризму / М. М. Король, В. В. Атаманчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету.-2016.-Вип. 7.-Ч. 2.-С. 30-33.
4. Пітюлич М. М. Особливості функціонування сільського туризму в Україні та досвід європейських країн [Текст] / М. М. Пітюлич, І. І. Михайлюк // Науковий вісник Ужгородського університету.-2011. Серія «Економіка».-Спецвипуск 33.-Частина 3.-С. 154-158.
5. Степанов В. Ю. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи / В. Ю. Степанов // Актуальні проблеми державного управління.-2018.-№ 1(53).-С. 1-5.
6. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб. / В. Ф. Кифяк.-Чернівці: Зелена Буковина. 2005.-312 с.
7. Паш В. В. Сільський зелений туризм як пріоритетний напрям розвитку сільських територій України / В. В. Паш // Агросвіт.-2015.-№ 18.-С. 17-22.